

ĐỀ KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG – THCS TÂY SƠN – HÀ NỘI**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 9****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (4 điểm)****Đọc đoạn trích sau và trả lời câu hỏi**

Trong Truyện Kiều, Nguyễn Du nhiều lần nhắc đến việc Kiều đánh đàn, nhưng đặc tả tiếng đàn ấy thì trước sau có bốn lần. Bốn lần Kiều đàn ở bốn hoàn cảnh, tâm trạng khác nhau, nhưng đều hay như nhau - yêu đương và đau khổ.

Khi đàn cho Kim Trọng:

"Trong như tiếng hạc bay qua (1)
 Đục như nước suối mới sa nửa vời (2)
 Tiếng khoan như gió thoảng ngoài
 Tiếng mau sầm sập như trời đổ mưa
 Ngọn đèn khi tỏ khi mờ
 Khiến người ngồi đỏ cũng ngơ ngần sầu
 Khi tựa gối khi cúi đầu (3)
 Khi vò chín khúc khi chau đôi mày (4)"

Khi đàn cho Thúc Sinh và Hoạn Thư nghe:

Bốn dây như khóc như than
 Khiến người trên tiệc cũng tan nát lòng
 Cùng trong một tiếng tơ đồng (5)
 Người ngoài cười nụ người trong khóc thầm
 Giọt châu lã chã khôn cầm
 Cúi đầu chàng những gạt thăm giọt Tương

Và đây là khúc thứ ba, Kiều hầu đàn cho Hồ Tôn Hiến:

Một cung gió thảm mưa sầu
 Bốn dây rỏ máu năm đầu ngón tay
 Ve ngâm vượn hót nào tày
 Lọt tay Hồ cũng nhẵn mày rơi châu

(Trích Truyện Kiều - Nguyễn Du)

Chú thích:

1. Tiếng đàn trong như tiếng hạc kêu trên bầu trời thanh vắng;

2. Tiếng suối: Nước suối chảy ra nửa chừng còn gặp nhiều đá nên tiếng ồ ồ ầm ứ, không trong trẻo, thanh thoát.

3. Tựa gối: tựa tay lên gối tựa

4. Vò chín khúc: Đau lòng như chín khúc ruột bị vò rứt.

5. Tơ đồng: dây đàn, chỉ cái đàn (đồng là gỗ vòng dùng làm đàn)

Câu 1: Nêu thể loại, phương thức biểu đạt chính và nguồn gốc của đoạn trích trên.

Câu 2: Giải thích nhan đề “Đoạn trường tân thanh”.

Câu 3: Phép tu từ nào được tác giả vận dụng nhiều nhất khi miêu tả tiếng đàn Kiều? Phân tích ý nghĩa, tác dụng của phép tu từ ấy?

Câu 4: Hãy chỉ ra các từ ngữ cũng miêu tả giọt nước mắt? Đó là những giọt nước mắt của ai? Qua đó em hiểu gì về tài năng của Kiều?

II. VIẾT (6 điểm)

Câu 1: Qua trích đoạn trên em hãy viết đoạn văn theo phương pháp diễn dịch trình bày cảm nhận của em về diễn biến tâm trạng của Thuý Kiều qua những lần đánh đàn, trong đó có sử dụng phép thế để liên kết và thành phần biệt lập cảm thán.

Câu 2: Trong chương trình "Điểm tựa Việt Nam" do đài Truyền hình Việt Nam thực hiện được truyền hình trực tiếp trên VTV1 tối ngày 15/9/2024, thủ tướng Phạm Minh Chính đã xúc động phát biểu và đúc rút 6 điểm tựa để Việt Nam vượt qua mọi khó khăn thử thách của siêu bão số 3. Điểm tựa thứ 6 Thủ tướng đề cập đến là: "Tinh thần tự lực tự cường của người Việt Nam đã biến những cái không thể thành có thể". Em hãy viết 1 bài văn nghị luận nêu suy nghĩ của mình về tinh thần tự lực tự cường của dân tộc Việt Nam trong cuộc sống hôm nay.